

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előfizetési ár:

Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal

mérsékelt áron számít fol.

Csató Zsigmond.

A becsületes munka, a lelkiismeretes kötelességtudás, a legpuritánabb tisztakezűség: az a név, melyet e cikk élére írtam.

Nem érdem mindez, ha a szó szoros értelmét vesszük. Becsületesen dolgozni és végezni a hivatalban a ránk háruló munkát, lelkiismeretesen teljesíteni, amire vállalkoztunk, puritán tisztakezűséggel kezelni közdolgozat, mindezt felelő egyetlen fogalom: a kötelesség. De tekintünk csak magunk körül, tartásunk szemlélet azok fölött, akiket polgártársaik bizalma közügyeik intézésére elhívott, vagy akiket a kormányhatalom s királyi kegy megnyilatkozása állított a közdolgozó élére: szomorúan fogjuk beismerni, hogy manap milyen ijeszítő mértékben csökken azok száma, akik a kötelességtudást, a becsületes munkát, a tisztakezűséget a szó igaz, nemes értelmében gyakorolják és ezt hivalkodás, feltűnni-vágyás nélkül cselekszik.

Érdemet én sem akarok kovácsolni a Csongrádvármegyei főispánjává most kinevezett Csátó Zsigmondnak abból, hogy ő eme mind ritkábbá váló kötelességtudó férfiak sorába tartozik; de nem is titkolom szívem és lelkem igaz örömet a fölött, hogy a kormány bizalma ő benne a legderékabbhoz fordult, aki ez idő szerint vármegyénk nem éppen könnyű főispáni méltóságát betölteni hivatott.

A kapaszkodás nélkül, akarnok-ság nélkül való lelkiismeretes kötelességtudás és munka ünnepe lesz vármegyénkben az a nap, melyen Csátó Zsigmondot új méltóságába, a főispáni tisztbe beiktarjuk és meggyőződés az, hogy Csongrádvármegye népének örömunnepe is társadalmi osztályra, talán párttekintetre való különbség nélkül.

Egy férfiú, aki a maga erejéből, külső befolyások igénybevétele nélkül, pusztán a rábizottakban mindenkor és mindenkiel szemben tanúsított megbízhatósága révén emelkedik fel — szülőföldjén — az ott elérhető legnagyobb méltóságba: a lelket megnyugtató, felemelő látnivaló ez. Megnyugtató: mert szétfoszlat minden kétséget az iránt, melyeket pedig a mai kapaszkodó kor szinte meggyökerezett a keblünkben, mintha manap az igaz érdem osztályrésze csak a mellőzöttség, a keserű csalódással járó kétségbeesztő kiábrándulás lehetne; felemelő, mert a mellett tesz tanúbizonyságot, hogy

hivalkodás, előretolakodás, magakínálása nélkül is megtalálják az ország sorsát intéző hatalmak a fontos bizalmi állásokra hivatottat és nem is késnek megjutalmazni bizalmukkal az igaz érdemet.

Nem állítom azt, hogy Csátó Zsigmondnak vármegyénk főispánjává történt kinevezetése: új korszak bekövetkezését jelenti ránk nézve abban az értelemben, hogy most már szakítani fogunk azzal a szellemmel, amelyben — a mindannyiunk mély fájdalomra oly korán elhunyt, tragikus véget ért főispánunk: V a d n a y Andor kormányozta a vármegyét, sőt meg vagyok róla győződve és ez örömemet — ha lehet — még fokozza, hogy e vármegye népének önzetlen szeretésében, az alföld magyarságának igazaiért való lelkes, fáradhatatlan küzdelemben és így e szellem továbbfentartásában méltó utódot kapunk Csátó Zsigmondban; — azt azonban állítom, hogy új szellem elkövetkezését ünnepeihetjük e kinevezésben a tekintetben, mert ime nyilvánvalóvá lett: hogy a vármegyék élére nem szükségképpen idegenből importált hatalmasságokat kell a kormányoknak állítaniuk, hanem olyan férfiakat, akik onnan sarjadozva ki a vármegye földjéből, szívükben, lelkükben össze is vannak forrva annak a darab földnek minden rögével, amelynek sorsa az ő kezükbe tétetik le, olyan férfiakat, akik a nép soraiból tehetséggel, becsületes munkájuk árán egy jó fejjel kiemelkedve és kitűnve a többi közül, e mellett nem ragadtattak el a nyagyzás hóbortja által, hanem főlebb és főlebb emelkedve bár, minden idegszállal ahhoz a néphez tartozóknak érzik magukat, akármilyen méltóságban is, — amelyből vétettek.

Egy régi, avatag felfogás dől meg az új korszak ez új szellemének feltartóztatásán, hatalmas térfoglalásával, — az a ferde felfogás, mely végzettnagyúrissarjak elidegeníthetetlen örökének tartotta nálunk a főispáni méltóságot, egy színekúrának, melyben a dicső ősohkhöz semmiképpen vagy alig-alig méltó utód, mikor már mindent veszített, utolsó menedékét találja nagyúri dologtalanságának.

Az ezer éve dacára ifjú, új Magyarország leghatalmasabb erőforrását meríti ez új korszakban az államélet gerincéből: a népből, a nép legderékabb, java férfainak a közélet küzdőterén az első csatasorok élére vezéreként állításával és amikor a királyi kegy és a kormány bizalma vármeg-

gyénk szülöttjét, a nép fiát, Csátó Zsigmondot emeli a főispáni méltóságba: meg vagyok róla győződve, hogy ő e diszes tisztbe is az ő egyéniségének egész igénytelenségét, jellemének puritánvoltát és azt a hajthatatlan kötelességtudást, fáradni nem tudó munkakedvet viszi oda magával, amely őt a hétköznapi emberek tömegéből ifjú korától kiemelte és vitte mind előbbre és előbbre a közbizalom vállán — im szülőföldje kormányzásának élére.

Azokat a reményeket, miket közpályájához mindazok fűztek, akik őt közvetlen közelről ismerik és minden igyekezetében támogatták: Csátó Zsigmond egytől-egyig beváltotta. Hiszem, tudom, hogy az új méltóság miben sem gyengíti meg az ő jeles kvalitásait és ennek biztos tudatában üdvözölöm őt, mint Csongrádvármegye főispánját. Éljen sokáig és legyen dicsőséges az ő meggyekormányzása.

— is —

Az új főispán. A miről napok előtt bizonyosak voltunk, hogy vármegyénk élére, boldog emlékü V a d n a y Andor örökebe a királyi kegy és kormánybizalom Csátó Zsigmond dr. alispán fogja felemelni: ime bekövetkezett.

Hétfőn este a miniszterelnök távirata a fővárosba szólította Csátó Zsigmondot, akinek éppen csak annyi ideje volt a távirat vétele után, hogy kihajtszon az állomáshoz s még az esti vonattal utnak indulhasson.

A keddi posta aztán meghozta Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszternek azt a leiratát is, melyben a vármegyévé, Csátó Zsigmondnak főispánná történt kinevezetését tudatja.

A miniszteri leirat szövege ez: 3546/E. 1901. sz.

Csongrád vármegye közönségének
Szentesen;

Ő cs. és apostoli kir. felsége f. évi november 18-án kelt legfelsőbb elhatározásával, előterjesztésem folytán, Csátó Zsigmond, Csongrád vármegye alispánját, ezen vármegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Erről a vármegye közönségét ezennel értesítem.

Budapecsten, 1901. november hó 20-án.
SZÉLL.

Néhány percbe alig telt, már az egész városban elterjedt a kinevezetés híre, mindennél az öröm és jóleső elégedettség érzését váltva ki a lelkekből, mert Csátó Zsigmond azon ritka kivételek közé tartozik, kiknek ellenségeik nincsenek, csakis jóbarátaik lekötöleztetik.

A vármegyei tisztikar és számosan tisztelői, jóbarátai közül táviratban üdvözölték az új főispánt az őt méltán ért kitüntetés alkalmából, mely — meg vagyunk róla győződve — megyszerte általános rokonérzéssel találkozik, mert hiszen a kormány e kinevezéssel a vármegye közöhségének felelt meg.

Mit csinál Molnár Jenő? Meg ne adjon a nyájja se olvasó. Nem akarjuk közreadni a Molnár Jenő parlamenti szónoklatait, amikkel eddig ékeskedett. E végből nem is kellene cikket írunk, mert hiszen azok a szónoklatok mindössze két idéttlen közbeszólásból állanak, amik két sorban elférnének. Hanem beszélni akarunk arról: mit vár Molnár Jenőtől az ő szentesi pártja olyant, amit a hozzá intézett bizalmi irásban is hangsúlyoz.

Mert bizalmi irást nyújtottak át a hívei Molnár Jenőnek, egy olyan bizalmi irást, mely alá 3000—4000 szentesi név van pingálva, amely gyógyító flastrom akar lenni arra az erkölcsi sebre, amit a Máté Lászlóval való cimboráskodás ütött rajta.

Hogyan gyűjtöttek össze 3000—4000 aláírást, — erről is szép verseteket lehetne írni. Elmondhatnánk, amit magunk is láttunk, hogy az aláírásgyűjtő mesterinasokat, gyerekeket állított meg az utcán és nekiveselkedve a házak falának — az artatlan leikkkel írtott alá állóhelyükben 3—4 nevet is, így oktatóván ki a jövő embereit — zsebbe korukban — a névhamisításra. De hát — bár hálás volna az anyag — ezzel most nem szaporítunk szót. Cak annak a kitüntetésére szorítokozunk, mi feladat megoldását várja a bizalmi irat, melyet b. Kiss Pál, Vecseri István és Papp József ellenjegyezték, Szentes város képviselőjétől.

A bizalmi irást a Cs. E. f. évi 140 ik száma közli, ebből vesszük ki szó szerint, mit csinál Molnár Jenő.

... is merjük Nagyságot elvállalását és Szentes város népe iránti igaz szeretetét s tudjuk, hogy az aknanunkakkal mitsém törődve, nem hagyja el Szentes város népét, hanem erős kézzel megtiltja a népet elhagyásától.

Gratulálunk a bizalmi irás ellen jegyzőinek kiváló emberismeretükhöz. Nem kétekedünk benne, hogy alaposan ismerik — a képviselőjüket és — nem tagadjuk: amit ők Molnár Jenőtől várnak, — azt igyekszik is hűségesen beváltani.

Bizunk hozzá, hogy ezt az ékes irást, melyben olyan szépen nyilatkozik meg az igazmondásuk, a Cs. E. ben közölt szövegében nyújtotta át a diszküldöttség, melyet Szederkényi Nándor vezetett, Széll Kálmán miniszterelnöknek.

Csak arra vagyunk kíváncsiak, mint vélekedett a kegyelmes ur az aláíró 3000—4000 szentesi független elvállaló polgárnak Molnár Jenővel szemben támasztott azon kívánságáról, hogy itt erős kézzel irtsa ki az elvállaló elvállalókat, — mikor a bizalmi irást elolvasta.

Valószínűleg ő is — gratulált. De nem az aláíróknak, hanem Molnár Jenőnek.

Mert alig kerül a magyar törvényhozó testületnek még egy tagja, akitől kerületében ilyen könnyű munkát kívánjanak, amelyent a szentesi bizalmiskodók Molnár Jenőtől kívánnak.

A szemérmelenség netovábbja.

Talán fölösleges munkát is végezünk, mikor a Szentesi Lapok úri huncutjával foglalkozunk, mert hiszen ez az újság jóformán a nyilvánosság kizárásával jelenik meg. De nem lehetetlen, hogy mégis kezébe kerül néhány embernek ez az újság is, és mert feltettük magunkban, hogy semmi hazudozást leleplezetlenül nem hagyunk ezután és senkit félrevezetnünk nem engedünk: kénytelen-kelletlen ráfanyalodunk arra is, hogy ennek az újságnak a hazugságaira is rámutassunk.

Az újság folyó évi 23 ik száma ugyanis a Valóság címen olyan szemcsézett hazugságokat talál fel a Máté Molnár László ügyében, melyek vakmerőségénél csak az szemérmelenség nagyobb, mely azt képviseli, hogy e város közönségének mindenfélre bolondgombat be lehet adni, mint hálnak a maszlagot.

Azt mondja ugyanis, hogy Máté László nem Molnár Jenő alkalmazta szerkesztőnek, mert igaz ugyan, hogy a Cs. E. nek a nyaron néhány hétig Molnár Jenő volt a kiadótulajdonosa, de csak azért, mert az igazi kiadótulajdonos akkoriban külföldön tartózkodott és ebből a körülményből a pakulokos a lappal szemben komplikációkat szeretett volna támasztani. Hat ez az első betűtől az utolsóig szemérmelenség hazugság.

Az a külföldön járt egyén, — mióta csödbe került, pedig ennek nagy ideje, nem volt kiadótulajdonosa a lapnak.

Molnár Jenő június 8 tól szeptember 5 ig hivatalosan a Cs. E. kiadótulajdonosa volt. Maga is jelentette be, hogy Gálffy Sándor helyett, június 8 tól Vajda Antal lesz a lapjának felolós szerkesztője, — tény tehát, hogy a szerkesztőket a kiadótulajdonos alkalmazta, aminthogy ez masképen nem is lehet. Július utolsó napjaiban és augusztus 1 én Molnár Jenő Szentesen tartózkodott. Ezt a Cs. E. akkor megzenéijáhirerte és ugyanezen ittletkor Molnár Jenőnek történt az alispáni hivatalnál annak a bejelentése, hogy most már Molnár (Máté) veszi át a lapja szerkesztését.

Aki nem restell befáradni az alispáni irattárba, ott megtalálhatja Molnár Jenő sajátkeze aláírtasú hivatalos bejelentését, mely a Szentesi Lapok úri huncutjának vakmerő állítását, mintha Molnár Jenő a szerkesztő alkalmazás jogát nem gyakorolta volna — meghazudtolja.

Az úri huncut azt mondja továbbá a Valóságban, hogy Molnár Jenő Máté László debreceni veséit dolgait nem ismerté, csak annyit tudott, hogy Máté (Molnár) Lászlót is olyanforma veszedelem fenyegeti, mint az akkoriban Romániában bujdosott Gálffy Sándort.

Ugyan megköszöné Molnár Jenő a Szentesi Lapok úri huncutjának azt az erkölcsi bizonyítványt, melyet eleleplezésben a részére kiállított?

Mert hiszen ezek szerint Molnár Jenő tudta, hogy Máté László bujdoskol, tudta, hogy olyanforma veszedelem fenyegeti, mint Gálffy, vagyis tudta, hogy ez a firma is egy bíróság körözött egyén, aki a büntető igazságszolgáltatás előszökött meg. És ha ezt tudta, mi jogcímen merő maga törvényhozó lenni, aki cinkostarsa lett, a bűnös palastolásával — a törvény kijáratásának.

Sőt Molnár Jenő — az úri huncut állítása szerint — azt is tudta, hogy Máté László Debrecenből volt kénytelen menekülni. Hat az ebben részére kiállított nagy szellemegénységi bizonyítványhoz vajon mit szól Molnár Jenő? Mert mi — akarmennyire bizonykodik is mellette a Szentesi Lapok úri huncutja, még sem tartjuk Molnár Jenőt olyan bárgyú embernek, aki — tudván azt, hogy az al-

tala lapjának szerkesztőnek alkalmazott egyén Debrecenből megszökött és bizonyos turpiáságokért a büntetés elől bujdosik, soha egy szóval se kérdezte volna meg az ő idehozott debreceni atyafikorteseitől: vajon nemi ismerik-e Máté Molnár Lászlót és nem tudják-e, miért van szökésben, miért bujkal alnév mögé?

Hogy és mint vélekedik az úri huncut az ő kegyurának, Molnár Jenőnek az észbeli állapotáról: ezzel keveset törődünk. De Szentes város népének józan értelmében bizunk, hogy ilyen hülye szemérmelenség hazugságoknak, fordítéseknek, körömfont huncut alokoskodásoknak nem ül fel.

Igenis úgy van az, nem is tagadható, hogy Molnár Jenő nem ismerté a Máté László multját, mikor ez a börtönvirág Szentesre került; de rövid időn belül megtudta, mivel van dolga és ennek dacára megtúrta az általa kitarított lapnal mint szerkesztőt, pajtáskodott vele, elősgitette, hogy a törvény, az igazságszolgáltatás kijáztassák és végül tétézte mindezt azzal, hogy a tudva gazembert beültette bizalmi férfiaként a szavazatszedő küldöttségbe.

Ezt semmi huncutsággal elvitáznai nem lehet.

Az akaratlan elszólásból pedig tanulja meg a Szentesi Lapok úri huncutja, hogy a legnagyobb huncut is megbolhító sokszor azon, ha hazudozásokban, fordítésekben a szemérmelenség netovábbjait elkalandoz.

Ujdonságok

Szentes, 1901. november 28.

— Csató Zsigmond dr. főispán tegnap reggel hazérkezett budapesti utjából. A főispánt a tegnapi délelőtt folyamán sokan keresték fel lakásán szerencsevándorokkal és hazaérkezésekor már egész halmaz üdvözölő távirat várta, miket részint a fővárosi, részint vidéki jó barátai és tisztelői küldtek, kinevezéséhez gratulálva. A főispáni kinevezést tegnap kapta kézhez Csató Zsigmond azzal a miniszteri leirattal, hogy főispáni fizetése az eskütellet után fog folyósíttatni.

— Igazoló választmánya. Csongrád vármegye igazoló választmánya f. hó 29-én, délelőtt tartja ülést a vármegyeház kistermében, hogy a f. hó elsején volt megyebizottsági tagválasztásokat igazolja, esetleg a választások ellen netalán beérkező felszólalásokat elbíralja.

— Megtámadott mandátum. Mint arról már lapunk előző számban hírt adtunk, a Molnár Jenő szentesi mandátumát csakugyan kérvénnyel támadták meg. A pártszöveget f. hó 25-én este vitte fel Tassády Antal dr. Budapestre és f. hó 26-án nyújtotta be a kúriához. A kérvény tárgyalását előreláthatóan csak január 2-ik felének valamelyik napjára fogja a kúria kitűzni.

— A jólétesültség. Szeged nem nagy messze esik Szentestől, a két város lakói közt az érintkezés is elég gyakori, de aki a szegedi laptársaink olyik — a vármegyebeli eseményeket tárgyaló híret elolvassa, — azt kell hinnie, hogy vagyunk legalább is olyan távolságban egymástól, mint Makó—Jászálémtől, miónyira nélkülözök e hírek a megbízhatóságot. Így most is azt újságolja egyik szegedi laptársunk a vasárnapi számban, hogy Szentes város közigazgatási főbb tisztviselőinek tizenöt tagból álló küldöttsége tisztelgett Széll Kálmán miniszterelnöknek, mint belügyminiszternél, hogy figyelmét a csongrád vármegyei árvapénztárnal tapasztalt szabálytalanságokra felhívja. A laptárs szerint ez a különös küldöttség információra — egyenes felhívásra — Széll

Kálmán miniszterelnököt, az új főispán kinevezését illetőleg is, a megye vezérferfiainak közhangulatáról. Látnivaló, hogy jólértésűség dolgában ez a híreske kevés kívánni valót hagy fent. Az a hibányossága nagyon csupán, hogy Szentes köztisztviselőinek, miután a város külön kezeli az árvaügyeit és árvaépítést — semmiközül a megyei árvaépítésházhoz, melynek szeméjára a legjobb rendben van. No meg — az is hibányossága, hogy bajos elképzelni, hogy Széll Kálmán Szentes nala soha sem járt 15 közigazgatási tisztviselőjét szólította volna fel. h. hó 23-án — a főispánkérdésben való nyilatkozattételre. — Annál kevésbé tette ezt bárkivel szemben is akkor a miniszterelnök, mikor a főispáni kinevezést 18-án már a király aláírta.

— **Egresi Péter lemondott.** Az ellene folytatott elővizsgálat fejleményeképpen állás a t. o. l. a földmivélségi miniszter által csak az imént felfüggesztett és fegyelmi eljárás alá vont Egresi Péter főállatorvos, akit — kerületi állatorvosi állásából kifolyólag vármegyénkben is sokan ismertek, — mint értesülünk — beadványt intézett most a földmivélségi miniszterhez, melyben orvosi bizonyítványokkal igazolja, hogy egészsége megromlott s különösen a neuraszténia fejlődött ki nála nagyobb mértékben. Ez okon kéri állásától való fölmentését. A miniszter a kérvényt, véleményadás végett, Szeged város közigazgatási bizottságához küldte le.

— **Házasság.** Mik ec z Ödön dr. ügyvéd, a körös-tisza-marosi ármentesítő társulat titkára f. hó 25-én lépett házasságra Büchler a u e r Irma kisasszonnyal. A esküvőt követő nászlakoma után az ifjú pár hazajött Szentesre.

— **Adófizetés zsarolással.** Nagy József meg a felesége, csongradi lakosok zsarolással vádolva kerültek a szegedi büntető-bíróság elé. Nagy József meg a felesége ugyanis két cselekedték, hogy tavaly, amikor borfogasztási adót kellett fizetni, tizforintot kértek az apjuktól. Az öreg megtagadta a fizetést, erre a derék házaspár nekiesett, letépete és úgy vette el tőle a kért összeget. Id. Nagy József, mikor kiszabadult fia és menyé karmai közül, összecsdítette a szomszédokat és azok segítségével visszazsaratte az érozszakkal szívt pénzt. Aztán feljelentette a fiát és menyét zsarolás címén a törvényszéknél, mely most itélkezett ebben az ügyben. A vádhatóság a fiával szemben eljettette a vádat, mert bebizonyult, hogy gyöngécíméjű. A feleségét azonban bűnösnek találtak a bírak a zsarolás vétségében és az enyhítő körülmények figyelembe vételével, két napi fogházra ítélték.

— **Halálozás** Egy derék matróna halálhíret kaptuk tegnap, ainek elhunytá városunk két tisztviselőjének családját is súlyosan érinti. Özvegy Aradi Lajosné szül. Macsai Franciska halt meg f. hó 26-án, élete 69 ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után, melytől az elmulás jótékonyan váltotta meg. Elhunytát gyászolja Aradi Kálmán főkapitány és Szvaton József műszaki segéd, kiknek egyike édes anyját, másika anyósát siratja a boldogultban. Temetésé ma délután fél 3 órakor lesz s haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

»Fajdalmas szívvel tudatjuk szeretett édes anyánk, illetve nagyanyánk: özvegy Aradi Kálmáné született Macsai Franciskának 1901. évi november hó 26-án, 69 éves korában, a halotti szentségek ajtatos felvétele után történt elhunytát. A boldogult hült teteme f. hó 28-án, csütörtökön délután fél 3 órakor fog, a III. tized 41. sz. gyászahából, a róm. kath. egyház szertartása szerint elte-

mettőni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó 28-án reggeli fél 9 órakor mutatattik be a Mindenhatóknak. Réke porairá!

— **Helyreigazítás.** A letartóztatott Dorner Béla horgosi jegyző ügyéről írva, lapunk előző számának erre vonatkozó értesítésébe az a tollhiba csúszott be, mintha az árvaépítésháznál is merültek volna fel hiányok. Az árvaépítésházról akartuk ezt írni, melyek — egyik másik esetben a községi előjáróság közvetítésével küldetnek ki a feleknek a vármegyeyi árvaépítésház részéről s amelyek egyik-másik összege esetleg a jegyző kezén elkalodhatott. Mert Horgos községnek önálló árvaépítésháza nincsen és ott a községi alkalmazottak ezen szerint árvaépítést nem kezelnek, tehát ilyen a jegyző kezén, ilymódon nem is sikkadhatott el. A vizsgálat különben a horgosi sikkasztás ügyében erősen folyik tovább és hogy tényleg károsodtak-e árva és gondnokoltak a jegyző hűden safrukodása révén vagy nem, — ennek felderítése végett most Öndy Géza várm. árvaszéki elnök és Albertényi Antal várm. főszámvéző utaznak ki Horgosra, a vizsgálat folytatására.

— **Szállítási kedvezmény a megyénk.** A szeged nagyvárad törvényhatósági közút vármegyénk területére eső szakaszának nuúttá kiépítése érdekében, az utépítéshez szükséges kőanyag szállítására kedvezményt kért a közigazgatási bizottság a kereskedelmiügyi minisztertől. A miniszter tegnap érkezett leiratában értesítette a vármegyét, hogy a kérelmet teljesíti és a szóban levő kőanyag szállítására jelentékeny kedvezményt ad.

— **Koronaestély.** A szentesi jótékony nőegylet f. hó 30-án, szombaton este 8 órakor tartja ez évadban a második, koronás teastélyét, a kaszinó termében, — és erre az érdeklődőket ez úton is meghívja a rendezőség. Miután ezek az estélyek a fesztelenségűkről és családi jellegűkről méltan lettek közkezdvelek, — a jótékony cél érdekében is kívánatos, hogy azokon úgy a tagok, mint azok ismerősei minél nagyobb számmal vegyenek részt.

— **Kubikosok és rendőrök harca.** A szegedi szörvényszék büntető bírósága f. hó 25-én ítélkezett Kovács János és Sándor midszenti kubikosok bűnyűgében, akiket hatóság elleni erőszak büntetével vádolt a királyi ügyészség. Ez eset a múlt évi december másodikán történt, amikor a kubikosok egy midszenti bában addig garazdalkodtak Dénes Lajossal, amíg Balázs Ferenc rendőr közbe nem lépett. Kovács Sándorral azonban nem bír a rendőr sem. Segítségért küldött hát és nemsokára két csendőr, három kisbíró és két rendőr jelent meg a hangos bában, akik aztán lefűleték a garazda legényt. A szegedi törvényszék, hatóság elleni erőszakért, egy napi elzárásra ítélte Kovács Sándort.

— **Egyetli élet.** A szentesi iparosifjak önképzőkörénél Rács Zsigmond elnök és vele az egész választmány lemondott a tisztéről. A kör erre f. hó 24-én tartott tisztújító közgyűlést, melyen elnöknek Varga Ferenc tanító, alelnöknek Doszlop Lajos, jegyzőnek Érsek Imre, pénztárnoknak Török József és könyvtárnoknak Molnár János lettek megválasztva.

— **Sikerült mulatság.** A kereskedőegylet mult szombati teastélye szép számú közönséget vonzott az egylet helyiségeibe úgy, hogy a kezdet határozott sikere biztatóul szolgálhat az egylet élén állóknak a társasélet fellendítése érdekében kezdett akciójuk továbbfolytatására. Igazán kedves, családias jellegű volt ez az estély, melyen a jelen voltak fesztelen, kedélyes vidákozásban maradtak együtt egészen hajnalpikadásig. Tea után a fiatalság tantra kerekedett, az idősebbek meg jó boroeska mellett elkvartézáltak, dalolgattak úgy, hogy észre se vették,

mikor rájuk viradt a reggel. Az egylet 1—2 hét múlva ismét rendez hasonló teastélyt.

— **A gözgépezelők és kazánfűtők képe-sítő vizsgái Szegeden,** december hó 20-án déltől 9 órakor fognak megtartatni a fa- és fémipari szakiskola marstéri helyiségeiben. A vizsgálati kérvények, kellően felszerelve, 6—10 nappal előbb küldendő be a kerületi királyi iparfelügyelőhöz, Szilágyi-utca 1. szán.

— **A tinó.** A dorosmai vasúti állomás elé ért f. hó 24-én, néhány állatot terelve maga előtt, egy Szűcs Balázs nevű 13 éves fiú, mikor egy ismeretlen ember toppant elibe.

— **Halod-e gyerekek;** szól az ismeretlen, megvettem apádtól ezt a tinót. Add csak át.

— **Nem adom én az apám nélkül;** felelt a fiú.

Senki sem járt éppen arra, ez vakmerővé tette a 35 év körüli, vöröses bajszú idegent, aki minden szó nélkül elhajította a kiszemelt tinót. A fiú lármát csapott ugyan, de ez nem használt semmit. A 80 korona értékű tinó oda van.

— **Egy kéményseprő bűnyűge.** Nagyon jelentéktelen, de annál sötétebb bűnyű az, mely f. hó 26-án a szegedi törvényszéket foglalkoztatta s amelynek két kéményseprő volt a szereplője. Sieder János midszenti kéményseprő-mester volt a panaszos, aki Zámbo Károly nevű segédjét azért állította a törvény elé, mert elulajdonította a flóbert-puskáját. Ezt a bűncselekményt azonban nem olyan gonoszággból cselekedte a bevádolt kéményseprő, mintha lopni akart volna, hanem kifizetetlen bére fejében eszközölte ezt az elulajdonítást. A bíróság — erre való tekintettel — csupán három napi fogházra ítélte a kéményseprőt.

— **Meghalt az idegenben.** Öcsödől kapjuk a szomorú hírt, hogy ott Izbeeki Antalné Balogh Ilona, 48 éves korában meghalt és a mult vasárnap temették el, a község általános részvéte mellett. A boldogult szentesi születésű, néhai Balogh Daniel tanácsnok leánya volt és elhunytá számos szentesi rokonnal és jó ismerőssel is bizonyosan fájdalmasan érinti. Férjén kívül egy arva leánykájá siratja halálát.

— **Talált tárgyak.** Folyó hó 23-án, a bökényi mentett oldalon levő kubikgödörökben Vincze János két lóra való szerszámot talált és ahogy becsületese embertől várható, be is vitte ezeket a kapitánysághoz. A napokban meg Császár Sándor cseledeje, Bimbó Sándor talált a szat-lászlói kishalmi dűlön két lóra való hamot. A teljes löszerszámot a kapitányságon, a hamokat pedig a Szat-lászló 10 sz. tanyán találják meg a magukat igazolni tudó károsultak.

— **Eltévelyedett juhok.** Mees Balogh Lajos beis-ecseri tanyájáról a napokban két drb. fajjuh tűnt el. Aki a tulajdonost nyomba igazítja, illő jutalomban részesül.

Foulard-selyem 65 krajcártól

3 fnt 65 krig méterenként bluzok és ruhának, valamint „Henneberg selyem” fekete, fehér és színes 65 krajcártól 14 fnt 65 krig méterenként. Mindenkinek vám és portómentesen házhoz szállítva. Mintak forduló postával. Svájczba kettős levelezővilláték Henneberg F. selyemgyáros (es. és kir. udvari szállító), Zürich. (.)

A mezőgazdasági múzeum.

Aki valaminck nem mestere, hóhérja az annak, — tartja a közmondás.

Különösen ill ez a gazdálkodásra, mely-

nek annyi az ága-boga, hogy ha valaki azt csak saját tapasztalásából akarná meg tanulni, bizony-bizony csak késő vénségére mondhatná el magáról, hogy valamelyest is ért hozzá.

Azt is láthatja mindenki, aki a szemét kinyitja, hogy a gazdalkodás tudománya napról napra halad. Hol itt, hol ott találunk ki valami újat, a mezőgazdaság üzésére hasznosat, melyet ha nem siet a gazda a maga javára alkalmazni, bizony elmarad a kortól. És az elmaradás aztan nemcsak szégyen, de karára is van az illetőnek.

Hala istennek, ma napság már semmi téren se vagyunk csupán a magunk tapasztalataira utalva. Se szeri, se száma már annak a sok hasznos, tanulságos intézménynek, melyeket a kormány gondoskodása a gazda okulására, kitanítására és hasznára felállított. Ilyen hasznos intézmény a többek közt a mezőgazdasági múzeum.

Hogy mi minden látható ebben a múzeumban, egy hírlapi cikk szók keretében alig lehet elmondani, — azért csak nagyjából is soroljuk fel.

Látható ott az ország minden részéből való talajminta. melyek mellett mindjárt az is fel van tüntetve: melyik földet mifelc trágyával kell ellátni.

Gyönyörű mintákban látható mindenféle gazdasági épület, istálló, csűr, pajta, magtár, göré, földmivész, egész majorok. Mindenik olyan, amilyennek a maga természetes valóságában lennie kell, csakhogy kicsinyített alakban. Kiki mustrát vehet róluik.

Mindenféle eke, földmívelő szerszám, zöldmíveléshez, gyümölcs és konyhakertészethez való eszközök meg mind ott van a maga természetes valóságában, vagy kisebbített formában.

Mindenféle gabona, dohány, kender, takarmányrépa, cukorrépa, takarmányfélék, gazdasági és konyhakerti magvak megvannak a múzeumban. Ott láthatók továbbá, példaadás okából, a ménesbirtokok és más jelesebb gazdaságok rajzai.

A leghíresebb állami és magánmének, kancák, mindenféle fajtájú szarvasmarhák, bivalyok, juhok, sertések a megszólalásig híű szoborművekben és képekben vannak megörökítve.

Az országban természetére ajánlható mindennemű gyümölcs, zöldségfélék, dinnyék, stb. viaszból kiformalva láthatók, s ott van mindenféle baromfi és fajlagalm kiűmött példányokban. Ugyasintén a baromfi tenyésztéshez való eszközök. A gazdalkodásra káros

rovarek és más állatok és azok irtási módja. Mindenféle méhkas, fókos kaptár, mézpergetők és egyéb méhészkészletek.

A selyemhernyó tenyésztés úgy van előtűntetve, hogy aki egyszer megnézi, eltulnája ebből ezt a hasznos mesterséget.

A sok szép történelmi tárgy között nevezetes az az ezüstpohár, melyből az ezredéves kiállításán a király tokaji bort ivott a magyar haza felvirágzására, meg az a színarany toll, mellyel királyunk és a német császár a múzeum emlékkönyvébe beírták a nevüket, mikor a mezőgazdasági múzeumot megnézték. Mert olyan híres ez a múzeum, hogy még a németek császára is megnézte, mikor Budapesten járt.

Aki Budapestre utazik, ne mulassza el ezt a tanulságos múzeumot megnézni; ingyen nézheti meg akarki, még magyarázatot is szivesen tartanak az ott látható tárgyakról.

A múzeum ez idő szerint a Kerepesi út 72 ik számú házában van; de nem sokáig marad ott, mert a földmívelésügyi miniszter a városligetben fényes palotát épített az elhelyezésére. Ilű is, hogy a legszebb és leghasznosabb mesterség, a földmívelés múzeuma méltó hajlékba jusson.

Irodalom.

A »Vasárnapi Ujság« november 24 ik száma 25 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »A Műcsarnokból« (képekkel Balló, Fényes, Nyilasy, Paczka, Paczka Kornélia, Pataky, Poll, Vágó Pal, Vaszary János festményei, és Telcs Ede szoborműve után). — Költmények Pasztótlól és Vértesy Gyulától. — Regénytár: »Az új hajtasok«. Regény. Irta: Gyarmaty Zsigáné (Goró Lajos eredeti rajzaival). — »A jövő világából«. Fantasztikus regény. Orszábol fordította Ambrozovics Dező (képekkel). — »Piroska és édes anyja emlékei«. Arany László hátra hagyott munkáiból. — »Az Aranycsaládok«. (Arany László és neje, Széllné Arany Juliska és leánya, Piroska arczképével) Baráth Ferenczről. — »Réjane asszony a Vigszhaban«. (arczképpel és képekkel). — »A Rilo- és Rhodob hegységek vidéke«. Merki Edétől. — »Próba vonatok száz kilométer óránkénti sebességgel« (képpel). — »Czolgosz kivégzése«. — Irdalom és Művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negydevre negy kor., »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónika«-vai együtt hat kor. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest VI. ker. Egetm-útca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb ujság a magyarner számára, félévre 2 kor, 80.

Nyílttér.

Leptulajdonos- és főszerkesztő: Dr. MÁTÉFFY FERENCZ

Felíelő szerkesztő: BÁNFLVI LAJOS.

Társzerkesztő: MÁTÉFFY LÁ SZLÓ.

Férfiak ingyen kapnak

egy leűjabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvet együtt, postaszállítványként, jól becsomagolva. A legszűdialramatöbű csudgyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kiesepongások folytán erejüket veszítették vagy ezenközben betegségeket szereztek. Ez okból előhírozta az intézet, mindenkinek — akikéri — egy csomag gyógyszer magyarzó könyveskövel díjlanlan küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ifjúkori kiesepongások folytán nemü bajokban, szellem-gyengesében vagy chronicus betegségben, szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek orvostárs szornak és csudás eredményeire gyógyítja meg az évek óta állandóan betegeket is. Öreges és ifjak irhatnak az alatt jelzett címen a »State Medical Institute«-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezelésűk végett otthontalakat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmunkálta, milyen könnyen lehet a borzalmas betegségekből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárholvan magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkrecció mellett díjlanlan elküldik neki a próbacsomagot a magyarzó könyvet együtt. Irjon tehát — ainek kell — mindenki azo nal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute, 6901. Electron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika. E minden levél portómentesen küldendő. 8-8

Kávéház és szállodamegnyitás.

Tisztelettel hozom köztudomásra, hogy a Kossuth téren levő

KÖZPONTI SZÁLLODÁT

átvettem és azt a jelenkor igényeinek megfelelően ujjonnan berendeztem.

Kávéházi, sörcsarnok és szállodai helyiségeimet december 1-én, vasárnap HALVACSORÁVAL nyitom meg.

Magyaros, jó konyháról és tiszta italokról, valamint pontos és gyors kiszolgálásról állandóan gondoskodom, hogy t. vendégeimet mindenben kielégíthessem.

Naponta friss csapolású **udvari sör és zóna reggeli.**

Utczára kimérve ajánlom kitűnő, tiszta **asztali boraim** literjét **30** krral, **6 bor** literjét **40** krral.

Minél tömegesebb látogatást és vállalatot támogatást kérve vagyok, tisztelettel:

Szentesen, 1901, november hó.

DEPSZER KÁROLY.